

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-RM

Onderwerp

Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet 2.0

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-001068	☒ B & W	02-07-2019
Datum	28-05-2019	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
05 Ruimtelijke ontwikkeling		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Grijsen		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	02-07-2019
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
regiemanager	25-06-2019	☒ adj.secr.	28-06-2019
directeur	25-06-2019	☒ gem.secr.	26-06-2019
wethouder	25-06-2019	BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2019-07-03

Bijlagen

B & W d.d.: 02-07-2019

Besloten wordt:

- 1 Het Plan van Aanpak Omgevingswet 2.0 vast te stellen;
- 2 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?	Nee
---	-----

Toelichting

Inleiding

De Omgevingswet beoogt een sterke vereenvouding van alle regelgeving die ziet op het beheer en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De wet bundelt regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Met de Omgevingswet wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien en zoveel mogelijk samenhangend en integraal gemaakt. Met de invoer van de term leefomgeving wordt een brug geslagen naar het sociale domein waarbij thema's als duurzaamheid en gezondheid ook een plek krijgen. Het gaat hierbij om de sociale aspecten die van invloed zijn op de ruimtelijke inrichting. Bijvoorbeeld de openbare ruimte van een wijk zo inrichten dat hierdoor beweging gestimuleerd wordt.

De herziening van de regelgeving is nodig om de huidige en toekomstige maatschappelijke opgaven zo goed mogelijk in de fysieke leefomgeving te laten landen. Dit gaat ook op een andere manier dan we in het verleden gewend waren: de overheid is steeds minder zelf de realisator. Dat vraagt een heel andere werk- en denkwijze van overheden, burgers en bedrijven. Open, samenhangend, flexibel, uitnodigend en innovatief zijn daarbij de kernwoorden. Door minder en overzichtelijker regels, meer ruimte voor initiatieven, lokaal maatwerk en het geven en vragen van vertrouwen. Daarbij moet het doel van een initiatief in de fysieke leefomgeving centraal staan, in plaats van de vraag: "mag dit wel?". Belangrijk hierbij is dat de maatschappelijke opgave of meerwaarde voor de samenleving duidelijk wordt.

Dit gaat grote veranderingen geven voor het werken binnen de gemeente, en veel van onze organisatie vragen. In 2017 is een eerste Plan van Aanpak opgesteld.

Afgelopen 1,5 jaar hebben we de eerste ervaringen opgedaan, is meer bekend geworden en heeft Deventer een concept Omgevingsvisie en een bestemmingplan stad en dorpen (met verbrede reikwijdte). De nieuwe ervaringen en kennis zijn verwerkt in een nieuw Plan van Aanpak. Dit Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet 2.0 geeft concreter inzicht in de huidige planning, de benodigde middelen, de organisatiestructuur en de fasering.

Daarnaast kiezen we er in dit Plan van Aanpak voor om eerst een transitiefase te doorlopen en daarna een transformatiefase. In de transitiefase focussen we ons op de benodigde stappen die wij wettelijk moeten zetten om klaar te zijn voor de Omgevingswet op 1 januari 2021. De aandacht gaat hierbij met name uit naar onze werkprocessen, de digitale systemen en het anders werken.

Na 1 januari 2021 willen we ons focussen op de beleidsdiscussie rondom ons dienstverleningsniveau. In deze fase gaan we de beleidsruimte die de gemeente gekregen heeft als gevolg van de nieuwe wet in meer of mindere mate benutten.

U wordt gevraagd het nu voorliggende plan van aanpak Implementatie Omgevingswet vast te stellen.

Beoogd resultaat

Te bewerkstelligen dat Deventer in al zijn geledingen (ambtelijk, bestuurlijk, samenleving) in staat zal zijn overeenkomstig de nieuwe Omgevingswet te handelen.

Kader

- Wet ruimtelijke ordening (Wro)
- Omgevingswet
- Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet 2017-000370 d.d. 10 maart 2017

Argumenten voor en tegen

Voor:

Iedere gemeente wordt vanaf 2019 geacht overeenkomstig de Omgevingswet te handelen. De mate van ingrijpendheid die dit met zich meebrengt vooral qua integraliteit, houding en gedrag vraagt een gedegen voorbereiding.

Deventer wil zich laten zien als een vooruitstrevende gemeente die de ingezette lijn van werken en denken over de fysieke leefomgeving vast wil houden en versterken. Dat gaat niet vanzelf.

Dit Plan van Aanpak is op hoofdlijnen vergeleken met andere gemeenten. De meeste gemeenten werken nog aan een Omgevingsvisie (bv Zwolle). Daarnaast moeten veel gemeenten grotendeels nog starten (bv Apeldoorn). Om niet te ver vooruit te lopen op landelijke ontwikkelingen kiezen we ervoor ons de komende 1,5 jaar te focussen op de noodzakelijke wettelijke stappen. Op deze manier voorkomen we desinvesteringen en kunnen we de ontwikkelingen volgen.

De basis voor de planning wordt gevormd door de roadmap van de VNG.

Tegen:

De activiteiten uit het Plan van Aanpak kennen een dekking sinds de 1e kwartaalrapportage 2019 tot en met 2020. Na 2020 is er nog geen volledige dekking.

Ook al focussen we de komende 1,5 jaar alleen op de (wettelijke) transitie, de opgaven blijft desalniettemin groter. Er zal veel inzet van de organisatie gevraagd worden om deze klus te klaren, terwijl alle processen moeten blijven doorlopen.

Extern draagvlak (partners)

Voor onze eigen partners en inwoners is een separate pijler opgenomen rondom participatie en communicatie. Onder andere de doorontwikkeling van onze omgevingsvisie vraagt om een continue participatie.

Financiële consequenties

De activiteiten in het Plan van Aanpak zijn gedekt tot en met 2020.

De kosten zijn vergeleken met het landelijk model. Dit landelijk model is gevoed door informatie vanuit de VNG. Onze kosten liggen gemiddeld in lijn met het landelijk model (of iets er onder).

Aanpak/uitvoering

zie Plan van Aanpak

PLAN VAN AANPAK
IMPLEMENTATIE OMGEVINGSWET 2.0

Expeditie Deventer

OMGEVINGSWET

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	De 4 transitie- en transformatiedoelen	3
1.3	Doelstelling Plan van Aanpak	3
2.	Aanpak: hoe en wat	5
2.1.	Inleiding	5
2.2.	Deventer & Omgevingswet: wat doen we al?	5
2.3.	Implementatiestrategie	5
2.4.	Fasering	6
2.5.	Zeven pijlers	7
3.	Opgavesturing	10
3.1.	Organisatie	10
3.2.	Overleg	13
3.3.	Geld	15
3.4.	Tijd	17
3.5.	Verantwoording leidraad grote projecten	17
	Bijlage 1: Achtergrond informatie Omgevingswet	18
	Bijlage 2: Planning	23
	Bijlage 3: Uitwerking pijlers	31
	Bijlage 4: DIN (losse bijlage)	38
	Bijlage 5: Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden procesleider	39

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Door de bomen het bos niet meer kunnen zien. Welke regels gelden er nu eigenlijk en waar moet ik mij aan houden? Er gelden momenteel ontzettend veel regels waaraan initiatiefnemers van ruimtelijke projecten zich moeten houden. Deze regels zijn niet op elkaar afgestemd en in veel gevallen niet eens bij iedereen bekend. De Omgevingswet heeft tot doel om deze regels in de “fysieke leefomgeving” inzichtelijker te maken, beter op elkaar af te stemmen, procedures te versnellen en om lokaal maatwerk mogelijk te maken. Voor de eigen organisatie maar zeker ook voor de bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

De “fysieke leefomgeving” staat centraal in de Omgevingswet. Dit is een breed begrip en omvat onderwerpen als ruimte, milieu, verkeer, natuur en water, maar ook duurzaamheid en gezondheid: eigenlijk betreft het alles om ons heen dat tastbaar is.

Op 1 januari 2021 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. De komst van de Omgevingswet betekent een stelselherziening die grote impact zal hebben. De implementatie van de Omgevingswet betreft een grote bestuurlijke, organisatorische en financiële opgave. Het is niet alleen een wetgevingsoperatie, waarbij het aantal wetten en regels op rijksniveau zullen worden teruggebracht, ook provincies en gemeenten krijgen te maken met nieuwe instrumenten en bevoegdheden. De gemeenten moeten meer dan voorheen invulling geven aan de (nieuwe) maatschappelijke en ontwikkelingen waar de wet op toeziet: ‘uitnodigingsplanologie’, ‘participatie’, ‘één loket, één aanvraag, één vergunning’ en een beroep doen op het initiatief van de inwoner zelf.

De nieuwe Omgevingswet beoogt meer lokale afwegingsruimte. Bij initiatieven vanuit de samenleving wordt het straks belangrijker te omschrijven hoe we komen tot een afweging, dan dat we vooraf bepalen binnen welke gedefinieerde (toets)kaders en normen we toestemming gaan verlenen. De toegenomen flexibiliteit en afwijkingmogelijkheden onder de Omgevingswet zorgen ervoor dat de afwegingsverantwoordelijkheid sterk verschuift van het bestemmingsplan naar het moment van reguliere vergunningverlening. Het gaat dan om hoe we spelers uit het domein van de fysieke leefomgeving (extern en intern) meenemen en onszelf zó organiseren dat we in gezamenlijkheid de Omgevingswet werkbaar maken.

De nieuwe wet beoogt ook een organisatie- en cultuurverandering. De nieuwe integrale instrumenten en de snellere procedures dwingen ons om na te denken over de inzet van de instrumenten en over het aanpassen van interne en externe werkprocessen. Dit vereist andere (digitale) instrumenten, kennis, competenties en werkwijzen. We zullen de zoektocht met elkaar moeten doormaken om ervoor te zorgen dat het gaat werken.

Niet in de laatste plaats heeft de Omgevingswet tot doel om de gebruiker centraal te zetten en de dienstverlening aan bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties op een hoger niveau te tillen. De verdere digitalisering bevordert het gebruiksgemak, informatievoorziening en kennisuitwisseling. Dat vraagt een groot appel op de kracht van onze gemeenschap in de stad, de dorpen en het buitengebied. De gemeente gaat straks vooral sturen op de realisatie van de maatschappelijke opgave (“het wat”) en minder op de manier waarop het gerealiseerd gaat worden (“het hoe”).

In het Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet “Expeditie Deventer” (4 april 2017) is op hoofdlijnen beschreven hoe we de transitie en transformatie binnen de gemeentelijke organisatie handen en voeten geven zodat we (toentertijd) op 1 januari 2019 invulling zouden kunnen geven aan

de verantwoordelijkheden van de gemeente die voortvloeien uit de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Sindsdien is er veel gebeurd en veranderd. Zo is de inwerkingtreding uitgesteld tot 1 januari 2021. De implicaties van de Omgevingswet bleken voor gemeenten namelijk veel omvangrijker en complexer dan vanuit het Rijk werd gedacht. Het aanpassen van de wetgeving vergde vanuit het Rijk ook meer tijd. De landelijke voorziening voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet is in ontwikkeling. De gemeenten zullen hierop moeten aansluiten.

Als gemeente hebben we op basis van de uitgevoerde stappen uit het eerste Plan van Aanpak meer inzicht gekregen in de benodigde activiteiten en we hebben de eerste ervaringen opgedaan met de implicaties en consequenties van de omgevingswet.

In dit (vervolg) Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet 2.0 worden de acties en keuzes verder en concreter uitgewerkt zodat de organisatie op 1 januari 2021 aan de slag kan volgens de nieuwe wet.

1.2 De 4 transitie- en transformatiedoelen

Het 'Omgevingswetproof' maken van de gemeente voor de inwerkingtreding van de wet draait om vier transitie- en transformatiedoelen uit de wet.

De implementatie van de Omgevingswet gaat daarnaast ook vooral over een veranderkundige opgave in de relatie tussen de samenleving en hun overheid. Een opgave waarbij de omgevingskwaliteit van onze leefomgeving leidend is. Belangrijk is het om ervoor te zorgen dat we goed en snel in staat zijn om nieuwe initiatieven te faciliteren, waarmee economische en maatschappelijke ontwikkelingen worden gestimuleerd.

1.3 Doelstelling Plan van Aanpak

Op 1 januari 2021 moet de gemeente Deventer klaar zijn om te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Omgevingswet. Dit betekent dat producten en diensten geleverd moeten kunnen worden (bijvoorbeeld een omgevingsvergunning) en dat de werkprocessen en systemen hiertoe zijn voorbereid. Verder moet er voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar zijn om deze producten en diensten ook daadwerkelijk te kunnen leveren en de

organisatie daarop ingericht zijn. Tenslotte moeten de inwoners van de gemeente Deventer weten op welke dienstverlening en ondersteuning van de gemeente zij kunnen rekenen vanaf 1 januari 2021.

Maar dan zijn we er nog niet. Nadat de wet is ingegaan zullen we nog verder moeten door ontwikkelen. De wet en bijbehorende instrumenten bieden diverse mogelijkheden voor lokale afwegingen. Doordat in eerste instantie onder de nieuwe wet bestaande wetten en regels in stand blijven (de bruidsschat), kunnen we in de jaren na 2021 verder werken aan de invulling van eigen regels waar wij dat willen.

Het huidige Plan van aanpak heeft de volgende doelen:

- overzicht bieden van de wettelijk verplichte acties ter implementatie van de Omgevingswet en de keuzes die hierbij voorliggen;
- de sturing en beheersing vastleggen van de opgave voor de implementatie van de Omgevingswet
- aangeven welke organisatorische gevolgen deze acties en keuzes op hoofdlijnen kunnen hebben en aanbevelingen doen;
- een planning van de benodigde acties in de tijd en (daar waar mogelijk) een globale beschrijving van de capaciteit voor de betrokkenen bij de implementatie, inclusief financiële consequenties.

2. Aanpak: hoe en wat

2.1. Inleiding

Het plan van aanpak is erop gericht een overzicht te geven van alle acties die we als gemeente moeten ondernemen om 'Omgevingswetproof' te zijn bij de inwerkingtreding van de wet en een doorkijk te geven voor de periode daarna.

De afgelopen periode heeft duidelijk gemaakt dat je continu nieuwe zaken leert en dat de verdieping van de mogelijkheden en de impact van de Omgevingswet stapje voor stapje gaat. Eén van de meest essentiële zaken is dan ook om gedurende het gehele implementatieproces te blijven monitoren en regelmatig evaluatiemomenten in te bouwen. Het is namelijk onmogelijk nu al een blauwdruk voor de gehele implementatie neer te leggen.

Dit neemt niet weg dat er op basis van de huidige kennis, beschikbare informatie, input van collega's en vanuit de diverse landelijke en regionale netwerken een tweede plan van aanpak voor de periode 2019 tot en met 2021 opgesteld kan worden.

2.2. Deventer & Omgevingswet: wat doen we al?

De wijze waarop de gemeente Deventer omgaat met de implementatie van de Omgevingswet is afhankelijk van veel factoren, zoals de huidige ambities, het huidige beleid en de reeds lopende trajecten van de Omgevingsvisie Deventer en het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (Crisis- en herstelwet).

Deventer heeft ervoor gekozen reeds te gaan werken met een Omgevingsvisie en een Bestemmingsplan verbrede reikwijdte vooruitlopend op het definitieve instrumentarium. Deze beiden zullen gereed zijn in 2019. Zo doen wij tijdens de transitie al ervaring op met het nieuwe wettelijk instrumentarium en hebben zo voldoende tijd de komende jaren de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan verder te benutten en uit te werken waar nodig. De Omgevingsvisie en het Omgevingsplan conform de Omgevingswet willen we in 2024 100% 'omgevingswetproof' in werking hebben.

Daarnaast hebben we werkende weg al kennis gemaakt met de nieuwe instrumenten en de nieuwe werkwijze vanuit de Omgevingswet, zoals:

- Het experimenteren met meer ruimte geven aan initiatieven (voorbeelden: Havenkwartier, structuurvisie Stadsaszone)
- Het door ontwikkelen van de Carrousel (niet alleen toetsend maar ook adviserend en beleidsvormend)
- Het digitaliseren van de analoge bestemmingsplannen
- Het komen tot een procesversnelling van de (eenvoudige) Label I producten, zoals in het Wabobeidsplan reeds is aangekondigd
- Verschillende pilot en experimenten
- De 1^e fase van expeditie Deventer

2.3. Implementatiestrategie

Een succesvolle implementatie van de inhoudelijke en organisatorische veranderingen die voortvloeien uit de Omgevingswet heeft een hoge prioriteit op de bestuurlijke en maatschappelijke agenda.

De wijze van implementatie van de Omgevingswet in een gemeente hangt sterk af van de ambitie en het ontwikkeltempo van de huidige organisatie en de ambitie om te werken 'in de geest van de

nieuwe wet'. De wet geeft gemeenten een zekere vrijheid om zelf te bepalen hoe (integraal en uitnodigend) ze hun beleid vormgeven en hoe snel de implementatie van de wet wordt opgepakt. Deze vrijheid maakt het noodzakelijk om binnen de gemeente over de gewenste toepassing van de wet een brede discussie te voeren.

'Het gaat om een volstrekt nieuwe wet in tussenstappen en overgangssituaties, waarbij aan de ene kant (technische) procedures, instrumenten en werkprocessen en aan de andere kant (personele) sturing, competenties en intermenselijk processen (anders) ingericht moeten worden. Variatie en dynamiek en voortdurende bijsturing maken daarom deel uit van het stapsgewijze implementatietraject.'

In onze implementatiestrategie stellen we de volgende uitgangspunten centraal:

- Faseren
- Pragmatische aanpak

De uitvoering van dit plan van aanpak is in ieder geval gericht op een recht- en doelmatige uitvoering van de Omgevingswet met ingang van 1 januari 2021. Hierbij moeten bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen rekenen op een goede dienstverlening van de gemeente. De opgave is heel groot. Om te voorkomen dat we het laadvermogen van de organisatie overschrijden en het risico lopen op desinvestering kiezen we ervoor een splitsing te maken in een transitiefase (tot 1 januari 2021 en een transformatiefase vanaf 2021). Deze fasering wordt verder toegelicht in de volgende paragraaf.

Om de implementatie pragmatisch te kunnen oppakken werken we niet alleen integraal en ketengericht, maar ook schakelbaar en flexibel (volgens de besturingsfilosofie 'Deventer beweegt'). Een hulpmiddel hierbij is 'kort cyclisch' denken en werken (agile werken), met gebruik van de plan-do-check-act/ adapt methodiek, zodat we steeds 'bovenop' de voor dat moment noodzakelijke acties blijven. Dus werkende weg zullen onderdelen al verder in het proces zijn dan andere, terwijl we ook nog zoekende zijn naar hoe we iets invulling moeten geven. Aanpassingen zullen daarbij eerder regel zijn dan uitzondering.

Omdat de implementatie van de Omgevingswet een vergaande meerjarige transitie en transformatie van het domein van de fysieke leefomgeving betreft, moeten we ons plan van aanpak tussentijds dan ook blijven bijstellen.

2.4. Fasering

De hele implementatie van de omgevingswet is een grote opgave. Om deze opgave te behappen onderscheiden we 4 fasen in de implementatie van de Omgevingswet.

De verkenningsfase (1 januari 2016 tot en met 1 januari 2019)

In deze fase hebben we als organisatie ervaring opgedaan met de insteek van de nieuwe Omgevingswet. Onze eerste Omgevingsvisie is in concept gereedgekomen. We doen mee aan de pilot bestemmingsplan verbrede reikwijdte onder de crisis en herstelwet. Diverse werkgroepen zijn al aan de slag om de informatiepositie rondom de Omgevingswet te versterken.

Met ingang van 2019 beschouwen wij deze fase als afgerond.

De transitiefase (1 januari 2019 tot en met 1 januari 2021)

In fase 1 van de implementatie doen we alles wat nodig is om klaar te zijn voor de nieuwe taken per 1 januari 2021. Deze eerste fase loopt vanaf dit moment tot 1 januari 2021. Op 1 januari 2021 vindt de formele transitie plaats. Op dat moment dient de organisatie daadwerkelijk te werken op basis van de nieuwe Omgevingswet.

Een belangrijk uitgangspunt voor deze fase is dat we het huidige dienstverleningsniveau willen handhaven.

De transformatiefase (1 januari 2021 t/m 1 januari 2025)

In fase 2 van de implementatie werken we aan de taken die voortvloeien uit de intreding van de Omgevingswet per 1 januari 2021. Het uitgangspunt was dat we het huidige dienstverleningsniveau wilden handhaven. In deze fase willen we inhoudelijk en qua dienstverleningsniveau de ruimte en potentie van de nieuwe omgevingswet gebruiken. Bestuurlijk zal moeten worden vastgesteld welke ambitie we hierin willen hebben.

Om hierin succesvol te kunnen zijn, zoeken we ook nadrukkelijk de samenwerking met bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

De borgingsfase (1 januari 2025 t/m 1 januari 2029)

De uitkomsten van de besluiten uit de transformatiefase zullen definitief geborgd moeten gaan worden in de bestaande programma- en lijnorganisatie. Ook lopende beleidsactiviteiten moeten in reguliere processen opgenomen gaan worden. Daarnaast zullen we de laatste verplichtingen komende vanuit de omgevingswet moeten afronden. Op dit moment is bepaald dat uiterlijk 1 januari 2029 het nieuwe Omgevingsplan op basis van de Omgevingswet gereed moet zijn. Wij gebruiken dit wettelijke moment ook als mijlpaal om geheel gereed te zijn met de implementatie van de omgevingswet.

2.5. Zeven pijlers

Het Implementatieplan vindt haar basis in een door VNG en Rijk gefaciliteerde aanpak, genaamd Kompas Omgevingswet. Daarin is aangegeven dat de gemeente de veranderopgave langs een aantal sporen kan formuleren:

- **Het kerninstrumentarium:** wat moet er gebeuren voor een goede Omgevingsvisie en een goed Omgevingsplan en wat betekent dit voor de uitwerking van de overige instrumenten?
- **Anders werken:** hoe gaan de kerninstrumenten goed werken in de praktijk; welke andere werkwijzen, houding en gedrag moeten bestuurders en ambtenaren daarvoor aannemen?
- **Informatievoorziening:** wat is nodig om te kunnen aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en er in de praktijk goed mee te kunnen werken; welke voorbereiding vraagt dat?

Er zijn zeven pijlers benoemd om hier samen met de organisatie vorm en inhoud aan te geven.

De pijlers vormen samen, een belangrijke impuls voor de transformatie in de fysieke leefomgeving.

1 Digitale dienstverlening en informatievoorziening

Doel: vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van beschikbare informatie. De gebruiker (initiatiefnemer, betrokkenen, belanghebbende) staat voorop.

2 Omgevingsvisie

Doel: vergroten en benutten van de bestuurlijke afwegingsruimte en lokaal maatwerk door een dynamische omgevingsvisie

3 Bestemmingsplan verbrede reikwijdte en omgevingsplan

Doel: Bestuurlijke afwegingsruimte en lokaal maatwerk zo goed mogelijk uitwerken. Transparante, integrale en samenhangende regels waarbij deregulering het uitgangspunt is.

4 Werkprocessen

Doel: toewerken naar werkprocessen om te komen tot één loket, één toestemming bij het aanvragen van vergunningen volgens de sneller en beter aanpak in de dienstverlening.

5 Anders werken en organiseren

Doel: kennisontwikkeling en up to date houden van kennis bij alle partijen die werken met de instrumenten van de Omgevingswet.

6 Communicatie en participatie

Doel: Gemeentebrede manier van participatie en communicatie voor de verschillende onderdelen van de Omgevingswet. Hierbij hoort ook het beschrijven van het participatieproces voor de aanvrager en hoe de organisatie daarmee om gaat.

7 Monitoren, evalueren en datagestuurd werken

Doel: inzichtelijk maken of de verbeterdoelen van de Omgevingswet worden gerealiseerd. Dit wordt bereikt door: het ontwikkelen van één of meerdere monitoringsinstrumenten en evaluatiesystematiek.

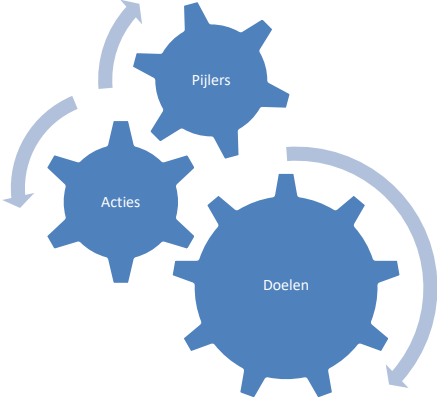
Uitwerking

In bijlage 3 zijn de zeven pijlers verder uitgewerkt. In de uitwerking zijn de volgende zaken beschreven: doel, verantwoordelijkheid, budget, doelgroepen, afstemming intern/extern, benodigde capaciteit, resultaat, bouwstenen, communicatie en participatie.

Samenhang

Binnen de pijlers worden diverse activiteiten uitgevoerd die allen in meer of minder mate bijdragen aan de 4 doelen van de omgevingswet. Het is belangrijk om de vier doelen (par. 2.1) en de zeven pijlers in samenhang te bezien en integraal op te pakken, vandaar dat er een voortdurende doorwerking van acties vanuit de pijlers op de doelen als geheel zal zijn. Deze doorwerking en samenhang is ook terug te vinden in formats, procedures en producten op allerlei schaalniveaus in de organisatie.

De activiteiten zijn uitgewerkt in een DIN (bijlage 4). In dit document worden de onderlinge relaties van de pijlers goed inzichtelijk.

Doelen → Pijlers ↓	Inzichtelijkheid en gebruiksgemak (omgevingsrecht)	Samenhangend benaderen (leefomgeving centraal)	Versnellen en verbeteren besluitvorming (besluitvorming)	Bestuurlijke afwegingsruimte (actieve aanpak)
(Digitale) dienstverlening en informatievoorziening				
Omgevingsvisie				
Bestemmingsplan Verbrede Reikwijdte en Omgevingsplan				
Werkprocessen				
Anders werken en organiseren				
Communicatie & Participatie				

3. Opgavesturing

3.1. Organisatie

In aansluiting op verkregen inzichten zal het organisatieproces rondom de implementatie van de Omgevingswet formeel moeten worden vastgesteld. Afgelopen jaren is er vanuit het Transformatiekernteam al verkend wat de opgave is. De komende 2 jaar (tot 1 januari 2021) zullen er veel stappen gezet moeten worden in de eerste fase van de implementatie van de omgevingswet. Het is dus zaak om de werkwijze te formaliseren om de organisatie klaar te maken. Dit kan niet zonder inzet van de staande organisatie (programma- en teammanagement).

Voorgesteld wordt te werken met 2 kernteams: het Transformatiekernteam en het Organieke kernteam. Het Transformatiekernteam richt zich op de verander- en 'wat'-vraag, de transitie en transformatie. Het Organieke kernteam richt zich op de organieke implementatievraag: 'Hoe zorgen we dat we de nieuwe werkwijze qua cultuur en structuur borgen in de staande organisatie'.

Transitiemanager Implementatie Omgevingswet

De regiemanager (in de rol van transitiemanager) geeft in opdracht van wethouder en directeur sturing aan de gehele opgave implementatie Omgevingswet. De hoofdtak van de Transitiemanager is de aansturing van het gehele veranderkundige implementatieproces vanuit het programmaportfolio implementatie Omgevingswet. Hij/ zij zal het transitie- en transformatieproces faciliteren. De transitiemanager zit in beide kernteams, geeft uitvoering aan het activiteitenplan en zorg voor afstemming over inhoud en benodigde middelen en capaciteit. De transitiemanager legt verantwoording af aan de Directeur Implementatie Omgevingswet.

Transformatiekernteam Implementatie Omgevingswet

De opdracht voor het Transformatiekernteam is om de organisatie inhoudelijk te faciliteren om deze transitie en transformatie te doen slagen. Het Transformatiekernteam zorgt voor het oppakken van alle vraagstukken die er komen rondom de Omgevingswet. De kerntaak is de vraagstukken te concretiseren tot benodigde activiteiten of projecten. Daarnaast geeft het Transformatiekernteam uitvoering aan de activiteiten en/of projecten die door de directeur Omgevingswet aan hen zijn toegewezen. Het Transformatiekernteam is vormgegeven langs de 7 pijlers. De leden van het Transformatiekernteam zijn inhoudelijk deskundigen vanuit de organisatie en komen vanuit allerlei betrokken disciplines rondom de Omgevingswet. De leden van het Transformatiekernteam laten zich indien nodig ondersteunen door project- en of werkgroepen voor het uitvoeren van activiteiten of projecten.

Het team bestaat uit een zeven procesleiders, een regiemanager en een project-communicatiemedewerker.

Denny Lobeek	: transitiemanager
Janneke Veeneman	: procesleider pijler 1 digitale dienstverlening en informatievoorziening
Vacant	: procesleider pijler 2 omgevingsvisie
Rick Keim	: procesleider pijler 3 bestemmingsplan VR/omgevingsplan
Guido Kanaar	: procesleider pijler 4 werkprocessen
Ilse Heitling	: procesleider pijler 5 anders werken en organiseren
Vacant	: procesleider pijler 6 communicatie en participatie
Inge v.d. Velde	: procesleider pijler 7 monitoring, evalueren en datagestuurd werken
Ingrid Bomhof	: project- en communicatiemedewerker

Afhankelijk van de fase van de opgave en de uit te voeren activiteiten variëren de benodigde competenties en vaardigheden nodig. Afhankelijk van de vraag bepalen de teammanagers in overleg met de transitie manager en de directeur de personele bezetting. Een algemene beschrijving van de rol van de procesleider is opgenomen in bijlage 5.

‘Op 1 januari 2021 staan de ambtenaren van de gemeenten Deventer in de startblokken om volgens de Omgevingswet te gaan werken. De 2 kernteams registreren, initiëren, faciliteren en jagen de implementatie van de Omgevingswet aan de komende jaren aan. We voeren nieuwe instrumenten in, gaan anders werken (werkwijze, gedrag, competenties en datagestuurd), gaan goede informatievoorziening bewerkstelligen en dat er gewerkt gaat worden met nieuwe processen en systemen. We zetten hiermee als organisatie een belangrijke stap in de verbetering van de dienstverlening naar bewoners, bedrijven en organisaties van Deventer. De expeditie is in 2021 nog niet klaar. Vanaf 2021 bepalen we samen de accenten om anders en in de geest van de Omgevingswet te werken. De komende jaren is het belangrijk om samen en met elkaar te ontdekken wat de intentie van de Omgevingswet voor de organisatie betekent en daar vorm en inhoud aan te geven.’

Organieke kernteam Omgevingswet

Het Organieke kernteam zorgt voor het oppakken van alle vraagstukken die er komen rondom de Omgevingswet. De kerntaak is te zorgen voor het borgen van nieuwe / gewijzigde processen en de bijbehorende benodigde middelen (kwantitatief en kwalitatief) in de organisatie. Daarnaast geeft het Organieke kernteam uitvoering aan de activiteiten en/of projecten die door de directeur Omgevingswet aan hen zijn toegewezen.

Het Organieke team is vormgegeven langs de functies van de staande organisatie. De leden van het Organieke kernteam zijn de meest betrokken functioneel verantwoordelijken vanuit de organisatie rondom de Omgevingswet zijnde het programmamanagement en het teammanagement. De leden van het Organieke kernteam laten zich indien nodig ondersteunen door de procesleiders en de betreffende project- en of werkgroepen voor het uitvoeren van activiteiten of projecten.

Dit kernteam is als volgt samengesteld: Programmamanager Ruimtelijke Ontwikkeling, Programmamanager Sociaal Domein, Programmamanager Bedrijfsvoering, Teammanager Ondernemen en Vergunningen, Teammanager Beleid, teammanager Projecten Realisatie en Ontwikkeling. De bezetting van dit kernteam is afhankelijk van de fase van de opgave en de uit te voeren activiteiten.

Verbinding

De transitie manager, de procesleider pijler 5 ‘anders werken en organiseren’ en teammanager OV leggen de verbinding tussen beide kernteams.

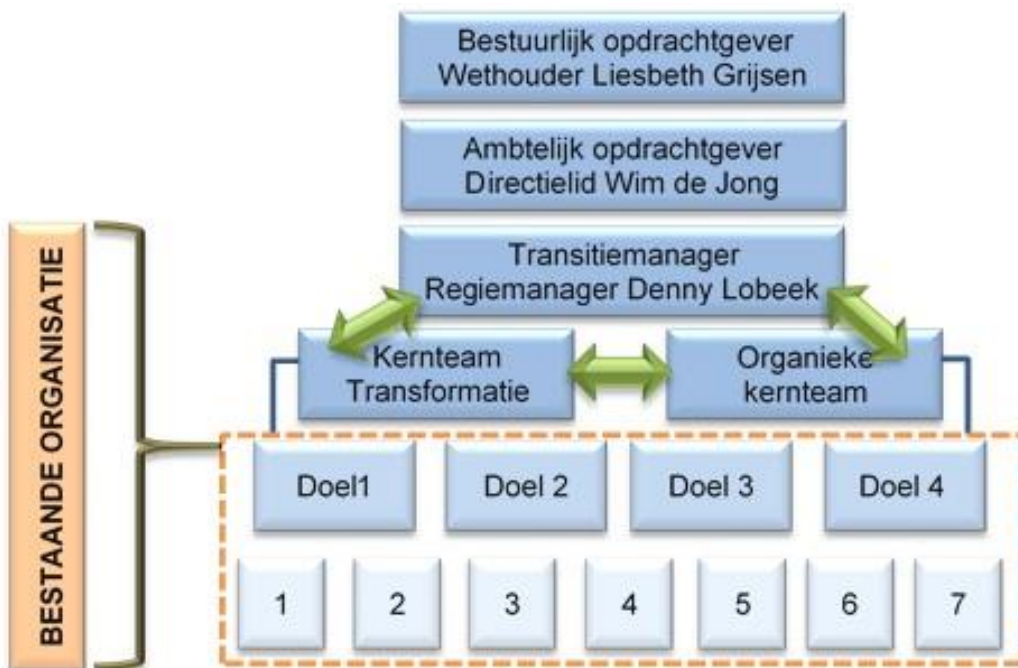
Opdrachtgever

Vanwege de grote gevolgen voor de manier van werken in de organisatie, stellen wij voor om:

- de directeur Wim de Jong de primair verantwoordelijke directeur te laten zijn;
- de wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling Bestuurlijk Opdrachtgever te laten zijn.
- De directeur en regiemanager voeren samen overleg op bestuurlijk niveau

Afhankelijk van het vraagstuk dat voorligt, zullen andere wethouders ook worden betrokken. Hierbij valt te denken aan de wethouder P&O als het om personele aangelegenheden en consequenties gaat of de wethouder duurzaamheid als het om het programma duurzaamheid /energietransitie gaat.

Organogram

Voor de link met de overige programmamanagers in de organisatie kan gebruik gemaakt worden van de verbindingsoverleggen sociaal en fysiek. Op deze manier wordt de borging met de hele programmabegroting geregeld. Voor de link met de overige teammanagers in de organisatie wordt gebruik gemaakt van de managementteamoverleggen. Op deze manier wordt de borging met de hele lijnorganisatie geregeld.

Werkafspraken

De essentie bij een dergelijk grote implementatie opgave is dat inhoud versus organisatie en het beleid versus uitvoering goed op elkaar worden afgestemd. De 2 kernteams onder regie van de transitiemanager dienen hier in onderlinge afstemming zorg voor te dragen. Belangrijke uitwerkingen worden in beide kernteams besproken en voorgelegd aan het bestuur via de directeur Omgevingswet.

De vraagstukken en programmering rondom de invoering van de omgevingswet worden primair opgepakt door de transformatie kerngroep. Zij analyseren vraagstukken en bereiden besluitvorming over de "wat"-vraag voor. Op basis van alle vraagstukken en in samenspraak met het organieke team wordt een jaarlijks activiteitenplan gemaakt van benodigde stappen en interventies.

In het activiteitenplan zal worden opgenomen welke kerngroep de verantwoordelijkheid krijgt om de betreffende activiteit uit te voeren. De richtlijn is dat de meer inhoudelijke activiteiten (wat gaan we inhoudelijk / beleidsmatig doen) komen te liggen bij de transformatie kerngroep. De meer organieke activiteiten (wat gaan we als organisatie doen) komen te liggen bij de Organieke kerngroep. Deze groep kan zich ook laten ondersteunen door de werkgroepen die werken binnen de verschillende pijlers.

Het organieke team toetst het activiteitenplan op realiseerbaarheid en haalbaarheid, omdat voor het uitvoeren van alle activiteiten capaciteit nodig is. De staande organisatie zal deze capaciteit moeten aanleveren.

Situatie 1

Het voorbereiden van de besluitvorming welke vergunningen we willen laten vervallen (vergunningvrij maken) wordt gedaan door het Transformatie kernteam.

Situatie 2

Het opstellen van het eerste omgevingsplan wordt aangestuurd vanuit het Transformatie kernteam.

Situatie 3

De teammanagers zijn vanuit de Organieke kernteam verantwoordelijk voor de daadwerkelijke uitvoering en implementatie van de proceswijzigingen komende vanuit de Omgevingswet

Situatie 4

De nieuwe structurele activiteiten begroten, programmeren en opnemen in de gemeentelijke P&C cyclus wordt aangestuurd vanuit het Organieke kernteam

Situatie 5

Bij het regelen van opleidingen kunnen de teammanagers ondersteund worden vanuit de pijler anders werken en organiseren

3.2. Overleg

Intern

Het Transformatiekernteam vergadert wekelijks over de voortgang van de planning, de gemaakte vorderingen en de geconstateerde knelpunten. Zij komen in het Transformatiekernteam op maandagmiddag bij elkaar om te werken aan de acties en realisatie van de vastgestelde mijlpalen. Per geformuleerde actie wordt het eigenaarschap geregeld. Elk van de procesleiders levert op de donderdagmiddag op basis van het 'huiswerk' haar of zijn bijdrage aan de uitvoering van het Implementatieplan. Niet zozeer op de inhoud, maar uitgaand van de BAKTDOOR indicatoren:

- Budget
- Afbakening
- Kwaliteit
- Tijd (mijlpalen, besluitvorming)
- Doel
- Organisatie (ontwikkeling)
- Omgeving (stakeholders, participatie, informatie en communicatie)
- Risico's (kansen)

Extern

In de huidige fase van de implementatie van de Omgevingswet (2019-2020) is nog niet exact duidelijk wat de reikwijdte en effecten van de wet op de organisatie zijn voor de lange(re) termijn. In deze fase is het dan ook belangrijk om inhoudelijk en procesmatig de vorderingen vanuit het Rijk en de VNG te volgen. Dit betekent dat we aangesloten moeten zijn op 'landelijke spelers' om 'dicht bij het vuur' te zitten. Dit doen we door deelnames onder meer in het volgende netwerk:

- Zitting in VNG commissie bestuur Ruimte, Wonen en Mobiliteit
- Bestuurlijk voorzitterschap Themagroep Omgevingswet G40
- Deelname Netwerk Managers Omgevingswet (3x per jaar)
- Deelname ambtelijk Themagroep VNG/G40 Omgevingswet
- Op het vlak van informatievoorziening vindt overleg plaats met Olst-Wijhe en Raalte.
- De regio IJsselland is geselecteerd voor een try-out DSO
- Cleantech platform omgevingswet (4x per jaar)
- Omgevingstafel IJsselland/West-Overijssel

3.3. Geld

Begroting en kosten

In Deventer is het afgelopen jaar duidelijk geworden dat de ingezette implementatie van de Omgevingswet en de vaststelling van een gedragen Omgevingsvisie een grote opgave is. De kosten hiervan faseren we over de jaren 2018, 2019 en 2020 in plaats van 2018 en 2019.

Daarnaast voorzien we een procescontinuüm gericht op kader(bij)stelling cq herijking van de Omgevingsvisie in de periode 2021 – 2024 en het Omgevingsplan in de periode 2021 – 2025. Dit is om deze instrumenten helemaal “Omgevingswetproof” te maken.

Vanuit de VNG is een financieel dialoogmodel beschikbaar gesteld. Op basis van bepaalde uitgangspunten is het model voor Deventer ingevuld. Dit leidt tot een zeer ruwe indicatie van de invoeringskosten over de periode 2017-2024 van € 7,2 mln.

Op basis van de beschikbare informatie hebben we zelf een gedetailleerde raming gemaakt per pijler van de benodigde inzet en dit geverifieerd met het landelijk model.

Onderwerp	Landelijk	Deventer
Informatiearchitectuur	€ 1,80	€ 2,54
Instrumenten	€ 2,22	€ 2,13
Bedrijfsarchitectuur / processen	€ 0,78	€ 0,64
Opleiding en cultuur	€ 1,12	€ 0,43
Participatie en communicatie	€ 0,34	€ 0,27
Bedrijfsarchitectuur / Organisatie	€ 0,96	€ 0,99
Totaal	€ 7,2 mln	€ 7,0 mln
Reeds gedekt		€ 4,7 mln

De belangrijkste verschillen met het landelijk model hebben we hieronder toegelicht:

Vanuit de i-visie en enkele audits is duidelijk geworden dat de gemeente Deventer een aanvullende achterstand had op het gebied van digitalisering. Vanuit de implementatie van de omgevingswet zijn reeds enkele investeringen gedaan op de basis op orde te krijgen (basisregistraties). Deze kosten a ca € 1,4 mln tot 2024 zijn meegenomen in voorgaand overzicht.

De opleiding en cultuurkosten voor de invoering zijn onzes inziens in het landelijke model te ruim geraamd voor onze organisatie. In het landelijk model wordt voor cultuurverandering 10% van de directe kosten opgenomen. Voor Deventer zitten deze kosten met een omvang in van € 0,66 mln in het landelijk model. Onze organisatie heeft echter al veel ervaring met burgerparticipatie, overheidsparticipatie, uitnodigingsplanologie, lopende pilots rondom omgevingsvisie en omgevingswet. Door deze ruime ervaring is o.i. een mindere hoge aanvullende investering nodig op cultuur met een omvang zoals geraamd in het landelijk model en zijn de kosten voor het omscholen van personeel op dit gebied lager¹. Zeker ook omdat we tot 2021 in ieder geval het uitgangspunt hanteren van gelijkblijvende dienstverlening.

¹ Mocht de implementatie van de omgevingswet leiden tot organisatorische wijzigingen en personele wijzigingen dan worden de structurele kosten hiervan nog apart geraamd. Deze zijn nu nog niet meegenomen en dus een pm post

Qua reeds bestaande dekking kan het volgende worden opgemerkt.

De investeringen in de basisregistraties en de basis op orde bij digitalisering zijn reeds gedekt voor en bedrag van ca € 1,0 mln.

Een deel van de bezetting van de organisatie van deze opgave (kernteams) kan met name worden opgepakt vanuit reguliere functies (directeur, regiemanager, teammanagers en programmamanagers). Deze inzet is dus gedekt vanuit de organisatie en gaat om een geraamde inzet van € 0,8 mln.

Vanuit programma 5 ro wordt reeds een structureel budget geraamd voor het bestemmingsplan verbrede reikwijdte en het omgevingsplan. Tot 2024 gaat het om een gedekt bedrag van € 1,4 mln.

In detail is de volgende raming gemaakt per jaar:

Activiteit	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Informatiearchitectuur							
Digitalisering basis op orde	€ 125.000	€ 205.000	€ 240.000	€ 240.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
1: Digitale dienstverlening en informatievoorziening		€ 100.000	€ 120.000	€ 95.000	€ 57.500	€ 32.500	€ 32.500
7: Monitoren, evalueren en datagestuurd werken	€ 10.000	€ 100.000	€ 140.000	€ 120.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
<i>subtotaal informatiearchitectuur</i>	€ 135.000	€ 405.000	€ 500.000	€ 455.000	€ 357.500	€ 332.500	€ 332.500
Instrumenten							
2: Omgevingsvisie	€ 416.000	€ 271.600	€ 86.600	€ 62.400	€ 52.800	€ 19.200	€ 0
3: Bestemmingsplan verbrede reikwijdte en omgevingsplan	€ 229.500	€ 216.900	€ 171.500	€ 171.500	€ 171.500	€ 171.500	€ 87.500
<i>subtotaal instrumenten</i>	€ 645.500	€ 488.500	€ 258.100	€ 233.900	€ 224.300	€ 190.700	€ 87.500
4: Werkprocessen	€ 38.800	€ 106.800	€ 191.800	€ 90.800	€ 75.800	€ 71.800	€ 64.800
5: Anders werken en organiseren	€ 22.400	€ 22.400	€ 97.400	€ 119.800	€ 57.400	€ 57.400	€ 57.400
6: Communicatie en participatie	€ 0	€ 11.200	€ 47.400	€ 69.800	€ 47.400	€ 47.400	€ 47.400
Organisatie	€ 114.600	€ 148.200	€ 215.400	€ 215.400	€ 134.200	€ 86.600	€ 72.600
subtotaal raming	€ 956.300	€ 1.182.100	€ 1.310.100	€ 1.184.700	€ 896.600	€ 786.400	€ 662.200
Reeds gedekt	gereed	€ 1.182.100	€ 670.100	€ 684.700	€ 546.600	€ 486.400	€ 462.200
Nog benodigd		€ 0	€ 640.000	€ 500.000	€ 350.000	€ 300.000	€ 200.000

Bij de 1^e kwartaalrapportage is de jaarschijf 2020 aangevraagd zijnde € 640.000.

3.4. Tijd

Op een meer globale wijze is in dit Implementatieplan beschreven hoe we vorm en inhoud willen geven aan de transitie, transformatie en borgingsfase in de fysieke leefomgeving op middellange termijn (2018-2025) en wat dit betekent voor de kortere termijn. Uitgangspunten hierbij zijn optimale participatie van inwoners en bedrijven en maatschappelijke organisaties in Deventer volgens nieuw te ontdekken spelregels en solide gemeentelijke financiële kaders.

Een gedetailleerde planning zit als bijlage 2 bij het Plan van Aanpak. De routekaart van VNG is als inspiratiebron gebruikt voor deze planning. In de planning zijn de mijlpalen en een overzicht van activiteiten opgenomen.

In bijlage 2 is een gedetailleerde planning opgenomen.

3.5. Verantwoording leidraad grote projecten

In de gemeente Deventer is de implementatie van de omgevingswet aangemerkt als groot project. Dit betekent dat de afstemming met de Raad gebeurt op basis van de leidraad grote projecten. Bij een groot project zijn de volgende fasen van toepassing:

- a) Initiatiefase;
- b) Verkenningsfase;
- c) Realisatiefase;
- d) Nazorgfase.

Bij grote wettelijke opgaven is er beperkt keuzevrijheid waardoor de fasen uit de leidraad anders kunnen worden doorlopen. Voorgesteld wordt bij deze opgave de fasering te hanteren conform paragraaf 2.4, zijnde:

1. Transitiefase
2. Transformatiefase
3. Borgingsfase

In alle fase spelen de kaderstellende en controlerende rol van de raad een gelijke rol. De raad heeft een besluitvormende rol bij de faseovergangen van grote projecten.

Aanvullend op de fase-overgangen zullen inhoudelijke beleidskaders gedurende deze opgave worden opgesteld. De raad zal minimaal bij de volgende beleidsdocumenten het beslissingsbevoegde orgaan zijn:

- Vaststellen en herijken Omgevingsvisie
- Vaststellen bestemmingsplan verbrede reikwijdte
- Vaststellen en herijken Omgevingsplan
- Vaststellen en herijken verordening fysieke leefomgeving
- Ambitie dienstverleningsniveau

Dit plan van aanpak kan worden gezien als projectplan conform paragraaf 4.1 van de leidraad grote projecten.

Bijlage 1: Achtergrond informatie Omgevingswet

Hoofdpijnen Omgevingswet

Nieuwe wetgeving

In 1810 werd in Nederland de Mijwet van kracht: de eerste wet gericht op de leefomgeving. Sindsdien zijn er talloze wetten en regels op dat gebied bij gekomen. Er is een ingewikkeld geheel ontstaan, waarin bijna niemand meer de weg kan vinden. Dat moet eenvoudiger en beter. Daarom is er nu het wetsvoorstel voor de Omgevingswet: één wet die alle wetten en regels op het gebied van de leefomgeving vereenvoudigt en bundelt.

De nieuwe Omgevingswet, de belangrijkste feiten op een rij:				
Van 26 wetten naar 1	Van 5.000 wetsartikelen naar 350	Van 120 ministeriële regelingen naar 10	Van 120 algemene maatregelen van bestuur naar 4	Van meerdere bestemmingsplannen naar 1 omgevingsplan

Naast het samenvoegen van 26 wetten tot één Omgevingswet, worden de 120 algemene rijksregels samengebracht tot vier Algemene maatregelen van Bestuur (AmvB's). Deze algemene regels beschermen de leefomgeving en geven richtlijnen aan overheid, burgers en bedrijven. Het betreft de volgende vier AmvB's:

1. Omgevingsbesluit
2. Besluit kwaliteit leefomgeving
3. Besluit bouwactiviteiten leefomgeving
4. Besluit activiteiten leefomgeving

De AmvB's hebben medio 2016 voor consultatie ter inzage gelegen en wordt toegewerkt naar definitieve vaststelling. Tevens wordt er gewerkt aan de invoeringswetgeving en de uitwerking van specifieke zaken in ministeriële regelingen.

Stelselherziening: méér dan alleen wetgeving

De Omgevingswet beoogt niet alleen het aantal wetten en regelingen terug te dringen maar probeert ook de aandacht te verleggen van zekerheid naar groei en duurzame ontwikkeling: *'van het projecteren van centraal beleid op projecten naar het voorstellen van ontwikkelingen, waarbij een gezonde en veilige fysieke leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit centraal staat.'*

Het nieuwe stelsel gaat uit van een andere benadering dan tot nu toe gebruikelijk (paradigmawisseling): *van bescherming van de fysieke leefomgeving via een werende benadering van activiteiten, naar een beleidscyclus waar de continue zorg voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal staat en ruimte ontstaat voor ontwikkeling ter vervulling van maatschappelijke functies (MvT).'*

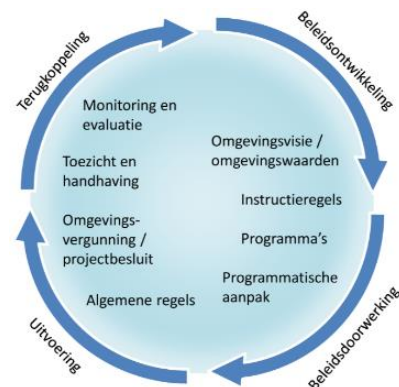

Fig. De beleidscyclus in de Omgevingswet

De kwaliteit van de fysieke leefomgeving wordt niet alléén bepaald door wet- en regelgeving. Bestuurscultuur, kennis en kunde van bestuurders, ambtenaren en initiatiefnemers is minstens zo belangrijk. Naast de invoering van de wet wordt dan ook ingezet op gedragsverandering.

Veel meer kan worden uitgegaan van het oplossend vermogen van private partijen. De rol van de overheid kan dan worden beperkt tot het bieden van een vangnet waar dat vermogen ontbreekt. Durven door te pakken nadat een besluit is genomen hoort ook bij de gedragsverandering.

De regering beoogt ook een verbetering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dat vereist dat overheden voldoende zijn toegerust om hun taken uit te voeren. Samenwerking, afstemming en uitwisseling gegevens worden belangrijker. De omgevingsdiensten vervullen hierin een sleutelfunctie.

Uitwisseling van gegevens, communicatie en informatievoorziening worden steeds meer digitaal. De stelselherziening van het omgevingsrecht sluit aan bij de verdere digitalisering van de samenleving.

Kern Omgevingswet – 6 kerninstrumenten

De wet introduceert zes instrumenten die de kern vormen van de Omgevingswet:

- Omgevingsvisie
- Programma
- Decentrale regelgeving – Omgevingsplan
- Algemene rijksregels voor activiteiten
- Omgevingsvergunning
- Projectbesluit

Voor een gemeente zijn omgevingsvisie, programma, omgevingsplan en omgevingsvergunning de belangrijkste instrumenten.

Omgevingsvisie

Een Omgevingsvisie is een strategisch document waar de gemeente haar beleid voor de lange termijn vastlegt. Het is één van de belangrijkste documenten om nader invulling te geven aan de mogelijkheden die de Omgevingswet ons gaat bieden. Ook provincie en Rijk moeten een omgevingsvisie opstellen.

Omgevingsplan

Een nieuw instrument onder de Omgevingswet is het Omgevingsplan. Dit is een digitaal plan en omvat het gehele grondgebied. Anders dan nu bij bestemmingsplannen is er straks maar één Omgevingsplan voor de gemeente.

Dit plan kent een nauwe samenhang met de ontwikkeling van de Omgevingsvisie. Ambities uit de visie kunnen waar nodig worden gestuurd door regels te stellen in het Omgevingsplan. Belangrijk hierbij is wel het uitgangspunt dat regels alleen worden gesteld als dat nut en noodzaak heeft. Het Omgevingsplan heeft een bredere reikwijdte dan het huidige bestemmingsplan, omdat alle locatie- en functiegebonden regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving erin worden opgenomen. Dit betekent dat ook regels ten aanzien van bijvoorbeeld erfgoed, ligplaatsen en terrassen moeten worden opgenomen in het Omgevingsplan. Veel verordenende bepalingen over de fysieke leefomgeving zullen opgaan in het Omgevingsplan.

Het Omgevingsplan is ook de plek waar concreet bestuurlijke afwegingsruimte juridisch kan worden vormgegeven, lokaal maatwerk kan worden geleverd, en vergunningsplichten kunnen worden gesteld.

Omgevingsplanvergunning

Onder de Omgevingswet blijft de Omgevingsvergunning het integrale instrument voor vergunningverlening bij concrete initiatieven. Onder de nieuwe wetgeving vindt er een uitbouw en

verbreding plaats ten opzichte van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Veel overige vergunningen zullen verdwijnen en opgaan in een Omgevingsvergunning.

Er zijn grote verschillen aan te geven ten opzichte van de huidige situatie:

- voor veel activiteiten geldt geen door het rijk verplichte vergunning meer;
- gemeenten hebben veel meer mogelijkheden om in het Omgevingsplan zelf te bepalen welke activiteit wel en welke niet vergunningplichtig is;
- uitgangspunt voor de meeste activiteiten is een reguliere vergunning met een beslistermijn van acht weken; slechts in uitzonderingssituaties geldt een uitgebreide procedure;
- de vergunning van rechtswege komt te vervallen;

Veiligheid is buiten de Omgevingswet gehouden maar heeft een sterke relatie met en is van invloed op fysieke leefomgeving, zoals bij evenementen, coffeeshops. Dit valt onder rechtstreekse bevoegdheid van de burgemeester. De verbinding en overlap van regels over veiligheid en Omgevingsregels is een duidelijk aandachtspunt in het implementatieproces.

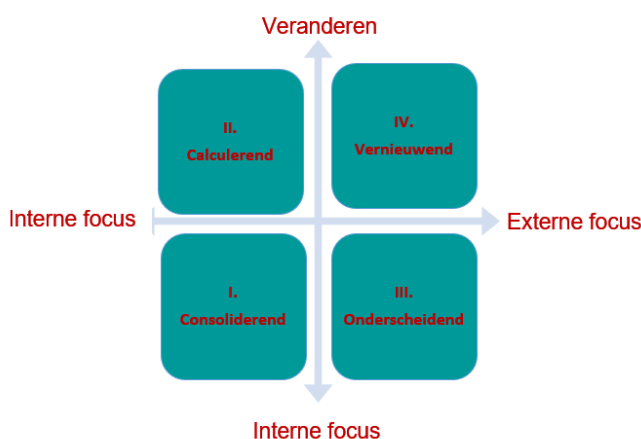
Modellen voor invoering voor Omgevingswet

De ambities en doelstellingen van individuele gemeenten zijn mede bepalend voor de manier waarop gemeenten de Omgevingswet implementeren. Algemeen uitgangspunt is dat de gemeente zelf bepaalt, binnen wettelijke kaders, hoe om te gaan met de Omgevingswet.

De VNG beschrijft een viertal insteken die gehanteerd kunnen worden:

1. Consolidierend: de gemeente gebruikt de Omgevingswet in eerste instantie alleen om de wettelijk noodzakelijke wijzigingen door te voeren;
2. Selectief: de gemeente gebruikt de Omgevingswet lokaal om op onderdelen het verschil te maken;
3. Calculierend: de gemeente komt alleen in beweging waar de Omgevingswet aanwijsbaar voordeel oplevert en waar verandering wordt nagestreefd;
4. Vernieuwend: de gemeente gebruikt de Omgevingswet om een forse vernieuwingslag door te voeren.

Deze keuze is, naast het overgangsrecht, de invoeringstermijnen en de ervaringen uit de pilots, van invloed op de manier waarop de veranderopgave wordt vormgegeven en het bijbehorend tijdpad.

Transitie- en transformatiedoelen, uitgebreid beschreven

1. Gebruiksgemak:

Vergroten van de inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en gebruiksgemak van het omgevingsrecht

De gebruiker staat voorop (initiatiefnemers, betrokkenen, belanghebbenden). Het is voor alle belanghebbenden inzichtelijk welke ruimte er voor ontwikkeling is en welke rol en betrokkenheid zij hebben in de verschillende fasen van de cyclus. Voor veel activiteiten volstaan algemene regels waardoor het voor initiatiefnemers duidelijk is welke randvoorwaarden van toepassing zijn. Als er vergunningen nodig zijn geldt: één loket, één bevoegd gezag, één besluit. Vereenvoudiging omgevingsrecht en integratie gebiedsgerichte regelgeving maken omgevingsrecht inzichtelijker. De wet kent een beperkt aantal basisinstrumenten.

2. Samenhang:

Bewerkstelligen samenhangende benadering leefomgeving en het beleid, besluitvorming en regelgeving

Centraal staat een samenhangende zorg voor de fysieke leefomgeving. Uitgangspunt is dat besluiten op grond van de Omgevingswet zoveel mogelijk integraal zijn. Instrumenten zijn gericht op het vroegtijdig betrekken van alle relevante belangen bij besluitvormingsprocessen. Integrale visievorming en afweging vindt plaats bij projectinitiatieven. Sectorale beleidsdoelen en randvoorwaarden blijven mogelijk, ze worden helder en eenduidig vastgesteld. De overheid heeft een belangrijke rol bij het met elkaar in verband brengen van initiatieven en het houden van toezicht op de totale kwaliteit.

3. Lokale afwegingsruimte:

Vergroten bestuurlijke afwegingsruimte door flexibele en actieve aanpak

Uitgangspunt is dat taken die op decentraal niveau kunnen worden behartigd, ook aan dat niveau moeten worden overgelaten. Er wordt meer ruimte geboden voor maatwerk, rekening houdend met regionale en lokale verschillen. Meer afwegingsruimte wordt geboden door geen koppeling te leggen tussen het bereiken van omgevingswaarden (landelijke normen) en individuele besluiten waar dat mogelijk is. De wet biedt ruimere mogelijkheden voor gemeenten om in te grijpen wanneer bestaand gebruik in de fysieke leefomgeving gewenste ontwikkelingen in de weg staat. Dit vraagt meer van het lokale bestuur omdat zij een meer nadrukkelijke rol krijgen in de afweging van alle verschillende belangen.

4. Versnellen en verbeteren:

Versnellen en verbeteren van de besluitvorming over projecten

De wet verankert de 'sneller en beter'-aanpak. Uitgangspunt is één loket en één toestemming bij het aanvragen van vergunningen. Sectorale besluitvormingsprocedures worden samengevoegd. De overheid treedt met één gezicht naar buiten, ook wanneer meerdere bestuursorganen betrokken zijn. Initiatiefnemer bepaalt zelf of hij de vereiste toestemming in één keer aanvraagt of verdeelt over verschillende pakketten.

Impact implementatie

Impact op organisatie

De grootste impact op het bestaande instrumentarium vindt plaats bij de volgende teams (zonder volledig te willen zijn):

- Ondernemen en Vergunningen (OV), Handhaving en Toezicht, Beleid, PRO, IBL : op vooroverleg, procedures, wijzigingen & uitwerkingen, verordeningen, inspraak, actualisaties,

gebiedsvisies, meekoppelen thema's, programmering et cetera (met de bijbehorende impact op toezicht en handhaving).

- DOWR-ICT / publiekszaken: op melddesk, informatieverzoeken/ klantvragen, catalogi, zaakgericht werken, applicatielandschap et cetera

Impact is er ook met name bij ondersteunende processen zoals P&O, Communicatie, Webredactie, kennis en verkenningen et cetera, die direct of indirect bijdragen aan de veranderopgave.

Impact op netwerk

De grootste impact in het netwerk waarbinnen de gemeentelijke organisatie functioneert vindt plaats bij de volgende externe en interne stakeholders (zonder volledig te willen zijn):

- GGD, waterschap, Provincie, regio, buurgemeenten, Omgevingsdienst, (plan)adviesraden op het gebied van de fysieke leefomgeving, belangenorganisaties, verenigingen, stichtingen, onverenigde uitingen of belangen (social media) et cetera
- Gemeenteraad, B&W, management, medewerkers, OR.

Bijlage 2: Planning

	Transitie								Transitie + Transformatie					PM
	2019				2020				2021	2022	2023	2024	2029	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4						
Spoor1: Gebruiksgemak														
PIJLER 1 (Digitale) dienstverlening en informatievoorziening														
<i>1. RO-software</i>														
Aanbesteding en selectie nieuwe RO-software (opstellen en publiceren omgevingsdocumenten)														
Implementatie nieuwe RO-software (inclusief training en aanpassing werkprocessen)														
<i>2. VTH-software</i>														
Inventarisatie benodigde aanpassing VTH-software														
Opdrachtverstrekking														
Migratie VTH-software(inclusief training en aanpassing werkprocessen)														
<i>3. Toepasbare regels</i>														
Introductie Toepasbare regels (Workshops en opstellen use-cases)														
Opstellen advies en besluitvorming														
Evt. aanbestedingstraject en implementatie														
<i>4. (geo)data op orde</i>														
Opstellen plan van aanpak														
Inventarisatie en opstellen visie														
Ontwikkeling informatieproducten														
Uitvoering: evt. aanschaf software														
Aanpassing werkprocessen														
Mijlpalen														
Werkende en geaccepteerde RO-software inclusief training en aanpassing werkprocessen)														
Werkende en geaccepteerde VTH-software inclusief training en aanpassing werkprocessen)														
Indien keuze voor Toepasbare regels: Werkende en geaccepteerde VTH-software inclusief training en aanpassing werkprocessen)														
(geo)data op orde (van tools tot werkprocessen tot "keten" denken)														

	Transitie								Transitie + Transformatie					PM
	2019				2020				2021	2022	2023	2024	2029	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4						
Spoor 2.1: Lokale afwegingsruimte														
PIJLER 2 Omgevingsvisie														
Zienswijzen + participatie)														
Uitwerking op digitalisering, datasturing														
Uitwerking op Gezondheid														
Uitwerking op Duurzaamheid (mede afhankelijk van RES)														
Uitwerking op gebiedsniveau + participatievervolg														
Uitwerking in verbeelding (o.b.v. MJOP-MIND+)														
Vaststelling actualisatie (via zienswijzen + participatie)														
Actueel houden + borgen + opmaat naar 100% 'Omgevingswetproof' volgens ambitiestrategie														
Mijlpalen														
Vastgestelde omgevingsvisie (juni '19)														
Digitale geactualiseerde omgevingsvisie (eind 2020)														
Spoor 2.2: Lokale afwegingsruimte														
PIJLER 3 Bp Verbrede Reikwijdte en verordening fysieke leefomgeving														
Zienswijzen + participatie														
Verwerken zienswijzen en aanpassing bp en verodening														
Vaststellen bp en verordening														
Actueel houden + borgen														
PIJLER 3 Omgevingsplan														
Integratie bp buitengebied, bestemmingsplan VBR, verordening fysieke leefomgeving														
Uitwerken voorstel vergunningsvrijbouwen														
Uitwerken diverse thema's														
Keuzes regels bruidschat														
Expeditie deventer participatie op														
Vaststelling Omgevingsplan														
Actueel houden en doorontwikkelen omgevingsplan														
Voorstel eigenaarschap														
Voorstel transitiefase gebiedsontwikkelingen etc														
Keuze software Omgevingsplan														

	Transitie								Transitie + Transformatie				PM
	2019				2020				2021	2022	2023	2024	2029
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4					
Spoor 3: Versnellen en verbeteren													
PIJLER 4 Werkprocessen													
Procedures/werkprocessen inventariseren en in beeld brengen.													
Werk afspraken, -processen aanpassen op de nieuwe wetgeving													
Leges en kostenonderbouwing producten beoordelen													
Aanpassen leges (verordening)													
Inventariseren bruidsschat en bepalen doorwerking													
Participatiebeleid voor vergunningverlening vormgeven													
Visie op vergunningmanagement opstellen													
Mijlpalen													
Aan te passen procedures zijn bekend, er is voldoende kennis en capaciteit.													
De verandering in rollen van de raad, het college, de medewerkers en ketenpartners is helder.													
We zijn klaar om ruimtelijke initiatieven af te handelen volgens de Omgevingswet													
We geven de Deventer Omgevingswet verder vorm													
Spoor 4.1 Interne Samenhang													
PIJLER 5 Leren en ontwikkelen													
Organieke aansluiting: samen met teammanagers kijken naar wat er nodig is om de verandering vorm te geven en TM in positie en rol te krijgen tijdens de verandering													
Kenniscirkels: organiseren van bijeenkomsten om vraagstukken uit te werken													
Raad aan boord: faciliteren van de raad in het gesprek over hun rol en participatie													
Serious game: ervaren, oefenen, inzicht en bewustwording vergroten													
Casussen oefenen om te ontdekken en samen nieuwe werkwijze en processen te bouwen													
Initiatiefnemer reist: onderzoeken nieuwe rol initiatiefnemer en vanuit daar processen aanpassen en gedrag													

	Transitie								Transitie + Transformatie					PM
	2019				2020				2021	2022	2023	2024	2029	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4						
Omgevingswet ruimte/gebied: periodiek kennis en informatie brengen fysiek en digitaal op innovatieve manieren														
Cyclus: aandacht voor doorlopend veranderen en inbedding in processen en systemen (o.a door scrum)														
Inhoudelijke leerlijn: inventariseren leerwensen en modules bouwen														
Buddy opzetten: medewerkers helpen elkaar														
Mijlpalen 2019														
Management heeft beeld van de benodigde ontwikkeling														
Management stuurt op de ontwikkeling														
Gemeentebreed is in beeld wat er nog moet gebeuren qua verandering in werken, processen en organisatieinrichting/aansturing														
Medewerkers (individueel) die direct betrokken zijn bij de omgevingswet (zie doelgroopteams in plan) hebben een leerdoel voor 2020 bepaald heeft iedereen die direct geraakt wordt een leerdoel														
Spoor 4.2 Interne samenhang														
PIJLER 6 Communicatie en participatie														
Spoor 4.3: Interne Samenhang														
PIJLER 7 Monitoren, evalueren en datagestuurd werken														
Uitwerken wat en wanneer (prioritering en planning) gemonitord gaat worden														
Uitwerken proof of concept monitor														
Uitwerken en actualiseren alle onderdelen monitoring														
Opstellen business case datawarehouse														
Uitwerken proof of concept datawarehouse														
Benodigde databases aansluiten op datawarehouse														
Organiseren sessies Deventer Data Academie														
Mijlpalen														
Plan van aanpak monitoring opgesteld														

	Transitie								Transitie + Transformatie				PM
	2019				2020				2021	2022	2023	2024	2029
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4					
Basis datawarehouse staat en eerste twee databases zijn gekoppeld													
“Monitoring omgevingswetproof ingericht”													
Deventer Data Academie heeft zes activiteiten georganiseerd													

				2018				2019				2020				2021			
Thema	Mijlpalen	Actor	mijlpaal	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2		
Regelgeving	Bruidsschat is bekend	EB	Q4 2018	[Progress bar from Q1 to Q3]				◆											
	De topactiviteiten voor de gemeenten zijn benoemd	CG	Q4 2018	[Progress bar from Q1 to Q3]				◆											
	De landelijk geldende indieningsvereisten voor de omgevingsvergunning zijn bekend	EB																	
	Overgangsrecht is voldoende beschreven en stabiel	EB																	
	Transitiewet Omgevingsrecht gereed			[Progress bar from Q1 to Q2]															
	Bruidsschat is juridisch beschreven in staalkaarten en model-regels die zijn opgenomen in DSO-LV	EB/CG	Q4 2019					[Progress bar from Q1 to Q4]											
	De topactiviteiten binnen de bruidsschat zijn verwoord in model-toepasbare regels en opgenomen in het DSO-LV	EB	Q4 2019					[Progress bar from Q1 to Q4]											
Harmoniseren en beheren van gemeentelijke begrippen	10 praktijkproeven en implementatietrajecten uitgevoerd	CG	Q3 2019					[Progress bar from Q1 to Q4]				◆							
	Proeven met moderne technologieën (techniek begrippen vastgesteld)	CG	Q2 2019					[Progress bar from Q1 to Q4]				◆							
	(inventarisatie en opstellen definities t/m besluitvorming)	CG	Q3 2019					[Progress bar from Q1 to Q4]				◆							
	inhoudelijk t/ eerste tranche)	CG	Q2 2019					[Progress bar from Q1 to Q4]				◆							
	(invenarisatie en opstellen definities t/m besluitvorming)	CG	Q2 2019					[Progress bar from Q1 to Q4]				◆							
	Opzetten beheer van de begrippen (proces, we	CG	Q1 2020						[Progress bar from Q1 to Q4]				◆						
	Beheerorganisatie operationeel	CG	Q4 2019					[Progress bar from Q1 to Q4]				◆							
		CG	Q4 2020					[Progress bar from Q1 to Q4]				◆							

				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	
Implementatie Beleidscyclus en kerninstrumenten	Algemeen																	
	bepaald (kompas en dialoogmodel verandertypen)	Gem	Q4 2018															
	binnen gemeente in beeld	Gem	Q4 2018															
	ketenpartners zijn helder (regionaal en waar noodzakelijk landelijk)	Gem	Q2 2019															
	serviceformules)	Gem	Q1 2019															
	Transitiescenario (juridisch) voor regelgeving en vergunningverlening is beschikbaar		Q1 2019															
	Afspraken gemaakt met ketenpartners over duurzame toegankelijkheid/archivering	CG/Ge	Q4 2019															
	gemaakt en doorgevoerd in processen voor omgevingsvisie, omgevingsplan en experimenten, gericht op goed functionerende beleidscyclus, werking instrumenten in samenhang, etc))	Gem	Q4 2020															
		CG/Ge	Q4 2020															
	Omgevingsvisie																	
	bekend	EB	Q2 2018															
	ketensamenwerking voor omgevingsvisie is bepaald																	
	conform omgevingswet en standaarden, met inbegrip van werkwijzen voor integraal	Gem	Q2 2020															
	Omgevingsplan																	
	gemeente is genomen	Gem	Q1 2020															
	omgevingsplan zijn vastgesteld (gebiedsgericht werken, open/gesloten normen, wijze van toepassing staalkaarten																	
	omgevingsplan is ingericht, inclusief competenties	Gem	Q4 2020															
	vragenbomen) is ingericht, inclusief competenties	Gem	Q2 2020															
	onder het omgevingsplan van rechtswege (reglegeving naast de bruidsschat en RP die voor OW gedigitaliseerd moet worden)	Gem	Q4 2020															
	Programma																	
	Eisen tav instrument 'programma' zijn bekend	EB	Q3 2018															
	Gemeenten kunnen verplichte programma's opstellen conform omgevingswet	Gem	?															
	Omgevingsvergunning																	
	ketensamenwerking van Vergunningprocessen bepaald																	
	omgevingswet (incl. zaakgericht werken, zaaktypecatalogus)	Gem	Q2 2020															
	Toezicht & handhaving																	
	ketensamenwerking van T&H processen bepaald																	
	Omgevingswet-proof ingericht	Gem	Q3 2020															
	Monitoring & evaluatie																	
	Omgevingswet-proof ingericht	Gem	Q3 2020															

				Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2		
DSO-LV	Standaarden stabiel	DSO	Q4 2018	[Progress bar]				♦											
	leveranciers beschikbaar	DSO	Q3 2018	[Progress bar]				♦											
	beschikbaar	DSO	Q4 2018	[Progress bar]				♦											
	beschikbaar	DSO	Q2 2019	[Progress bar]					♦										
	operationeel	DSO	Q2 2019	[Progress bar]					♦										
	Productieomgeving (basisniveau) beschikbaar (inclusief samenwerkingsruimte DSO-LV)	DSO	Q4 2019																
	bepaald	OG/PR																	
DSO-CG	beschreven, belangrijke keuzen hierin gemaakt	CG	Q2 2018	[Progress bar]				♦											
	beschikbaar (kwaliteit brongegevens, privacy&security etc)	CG	Q3 2018	[Progress bar]				♦											
	Acceptatieproces en -eisen DSO-LV gereed	CG		[Progress bar]															
	Informatievoorziening opgesteld (migratie van oude naar nieuwe voorzieningen)	CG	Q4 2018	[Progress bar]															
	IV beschikbaar (handreikingen, checklisten, etc)	CG	Q4 2018	[Progress bar]															
	beschikbaar (gemeentelijke uitbreiding DSO-LV)	CG		[Progress bar]															
	en andere kerninstrumenten ingericht (kennis, staalkaarten, handreikingen etc)	CG		[Progress bar]				♦											
	regels ingericht (kennis, content, centrale software, tools, organisatie)	CG	Q1 2020	[Progress bar]															
	(specificaties plansoftware/VTH/Zaaksystemen, eisen tav compliance, collectieve aanbesteding, beschikbaar	CG	Q4 2018	■	■	■	■	■	♦										
	informatieproducten bekend (prioritaire producten)	CG	Q4 2019	[Progress bar]															
	Acceptatie DSO-LV Minimum viable product	CG	Q2 2019	[Progress bar]															
	Acceptatie DSO-LV basisniveau	CG	Q2 2020																
DSO-Gem	(impactanalyse, roadmap, lokaal transitie scenario)	Gem	Q4 2018	[Progress bar]															
	Assessment kwaliteit brongegevens en gegevensmanagement uitgevoerd	Gem	Q2 2019	[Progress bar]															
	uitgevoerd	Gem	Q2 2019	[Progress bar]															
	Aangesloten op stelselknooppunt en GDI (bv. Berichtenbox, Mijn overheid, digikoppeling)	Gem	Q4 2019																
	Toepasbare Regels aangeschaft en operationeel (inclusief beheer)	Gem	Q2 2020																
	zaakssystemen gereed	Gem	Q2 2020																
	digitaliseringsopgave	Gem	Q4 2020																
Uiterlijk 1 januari 2021 kunnen gemeenten via het DSO vergunningaanvragen en meldingen ontvangen en kunnen burgers en bedrijven voor topactiviteiten checken of er een vergunning nodig is. Uiterlijk 1 januari 2021 zijn alle gemeenten in staat omgevingsplannen op te stellen, te wijzigen en publiceren		Ws	Q1 2021																

Bijlage 3: Uitwerking pijlers

Pijler 1 Digitale dienstverlening en informatievoorziening

DEELOPGAVE	WERKWIJZE	BEDRIJFSVOERING
Doel	Verantwoordelijkheid	Budget
Vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van beschikbare informatie. De gebruiker staat voorop (initiatiefnemer, betrokkenen, belanghebbende)	Projecttrekker: Janneke Veeneman, DOWR-I	€ 1.500.000,- (2018 <>2024) t/m 2021: € 1.150.000 2022 t/m 2024 € 722.500 v.a. 2025
Doelgroepen	Afstemming intern/extern	Capaciteit incl. benodigde uren
Centrale doelgroepen: inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Afgeleide doelgroepen: collega's die gebruik maken van de informatievoorziening Ketenpartners: andere gemeenten, provincie Overijssel, de Omgevingsdienst, het rijk	Diverse teams hebben een rol bij de uitvoering van deze deelopdracht: <ul style="list-style-type: none"> • DOWR-I • OV • TZ • IBL • PRO • PZ • BELEID • ASK 	2019: 1800 2020: 1500 2021: 1500 2022: 750 2023: 250 2024: 250
Resultaat	Bouwstenen	Communicatie/participatie
1 Aansluiting op de Landelijke Voorziening (het Omgevingsloket) van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (publiceren omgevingsdocumenten, behandelen aanvragen om omgevingsvergunning), 2 Toegankelijkheid benodigde informatie die niet via DSO-LV kan worden geleverd.	<ul style="list-style-type: none"> • I-visie en Uitvoeringsplan • Dienstverleningsambitie • business cases • 0-meting • impactanalyse • uitgangspuntennotitie (ambities) • implementatieplan • inkoopstrategie • aanbestedingsprocedure • 	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportage over voortgang • Training <p>Rol raad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaderstellen <p>Participatieladder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Raadplegen

Pijler 2 Omgevingsvisie

DEELOPGAVE	WERKWIJZE	BEDRIJFSVOERING
Doel	Verantwoordelijkheid	Budget
Vergroten en benutten van de bestuurlijke afwegingsruimte en lokaal maatwerk door een dynamische omgevingsvisie	Bestuurlijk opdrachtgever: Liesbeth Grijsen Ambtelijk opdrachtgever: Wim de Jong Ambtelijk opdrachtnemer: Kernteam Projecttrekker: BMC (extern – t/m mrt 2019 + optie t/m vaststelling)	2019 > € 193.940,- 2020 > € 86.940,- 2021 > € 59.940 2022 > € 48.800,- 2023 > € 12.200,- Totale budget € 401.820,- (2019 <>2023)
Doelgroepen	Afstemming intern/extern	Capaciteit
Centrale doelgroepen: inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Afgeleide doelgroepen: collega's die gebruik maken van de informatievoorziening Ketenpartners: andere gemeenten, provincie Overijssel, de Omgevingsdienst, het rijk	Diverse teams hebben een rol bij de uitvoering van deze deelopdracht: <ul style="list-style-type: none"> • Beleidsdisciplines • Carrousel • Gebiedsontwikkeling • Uitvoering • Beheer en onderhoud • monitoren, evalueren en datagestuurd werken 	Projecttrekker: 2x 24 u/pw (BMC – t/m mrt + optie t/m juni; zolang als nodig) Projectteam: 4 u/pw X 15 beleidsadviseurs = 1,5 FTE p/w; waaronder een piek naar 8 u/pw pp in de zienswijzen(participatie)periode april – juni '19 Communicatie & participatie: interne adviseur ca. 12 u/pw extern bureau SIR
Resultaat	Bouwstenen	Communicatie/participatie
Digitale Omgevingsvisie die in 2021 voldoet aan de eisen van de Omgevingswet, die op een dynamische wijze inspeelt op maatschappelijke trends en ontwikkelingen en hiervoor een richtinggevend en inspirerend kader biedt.	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke uitgangspunten • Beleidsuitgangspunten • Participatieplan • Implementatieplan • 	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig over voortgang dmv basiscommunicatiestructuur • Zienswijzeperiode 12 weken <ul style="list-style-type: none"> ○ 5 fysieke bijeenkomsten ○ Digitaal platform • Participatietraject toewerken naar uitwerking en herijking omgevingsvisie <p>Rol raad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaderstellen • Vrijgeven zienswijze • Vaststelling <p>Participatieladder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adviseren <p>Middelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitaal platform • 5 Fysieke bijeenkomsten

Pijler 3 Bestemmingsplan verbrede reikwijdte & omgevingsplan

DEELOPGAVE	WERKWIJZE	BEDRIJFSVOERING
Doel	Verantwoordelijkheid	Budget
Bestuurlijke afwegingsruimte en lokaal maatwerk zo goed mogelijk uitwerken. Transparante, integrale en samenhangende regels, waarbij deregulering uitgangspunt is. Ambities uit de Omgevingsvisie en andere beleidsdocumenten zo goed mogelijk te vertalen naar en te integreren in één juridisch plan.	Bestuurlijk opdrachtgever: Liesbeth Grijsen Ambtelijk opdrachtgever: Wim de Jong Ambtelijk opdrachtnemer: Kernteam Projectleider: Rick Keim (PRO)	€ 1.219.900,- (2018 <>2024)
Doelgroepen	Afstemming intern/extern	Capaciteit
Iedereen die activiteiten in de fysieke leefomgeving ontplooit. Van (intern) adviseur, ondernemer tot inwoner van de gemeente.	Diverse teams hebben een rol bij de uitvoering van deze deelopdracht: <ul style="list-style-type: none"> • Beleidsdisciplines • Carrousel • Gebiedsontwikkeling • Front office • Uitvoering • Monitoring • Geoinformatie 	18.320 uur
Resultaat	Bouwstenen	Communicatie/participatie
één grondgebiedsdekkend Omgevingsplan. Fasering: - een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor het stedelijk gebied en een verordening fysieke leefomgeving. - samenvoeging met bestemmingsplan buitengebied wordt dit uiteindelijk geïntegreerd tot één Omgevingsplan	<ul style="list-style-type: none"> • Actualiseren bestemmingsplannen (2012) • Digitalisering bestemmingsplannen (2016) • Vaststelling bp verbrede reikwijdte (2019) • Integratie tot omgevingsplan (2019-2024) 	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig over voortgang • Zienswijzeperiode 6 weken • Participatietraject toewerken naar uitwerking en herijking omgevingsplan Aansluiten expeditietrajecten omgevingsvisie Rol raad <ul style="list-style-type: none"> • Kaderstellen • Vrijgeven zienswijze • Vaststelling Participatieladder <ul style="list-style-type: none"> • geen eigen aparte en uitgebreide participatie over heel het bestemmingsplan • Koppeling aan participatie van Omgevingsvisie

Pijler 4 Werkprocessen

DEELOPGEAVE	WERKWIJZE	BEDRIJFSVOERING
Doel	Verantwoordelijkheid	Budget
<p>Toewerken naar werkprocessen om te komen tot één loket, één toestemming bij aanvragen van vergunningen volgens de sneller en beter aanpak in de dienstverlening</p> <p>Fase 1 is gericht op voortzetting van het huidige dienstverleningsniveau zoals vastgesteld in onder meer het Wabobeidsplan.</p> <p>Fase 2 is erop gericht om de bedoeling van de Omgevingswet vorm te geven binnen de ambitie van de gemeente Deventer</p>	<p>Bestuurlijk opdrachtgever: Liesbeth Grijsen</p> <p>Ambtelijk opdrachtgever: Wim de Jong</p> <p>Ambtelijk opdrachtnemer: Kernteam</p> <p>Projecttrekker: Guido Kanaar (OV)</p>	<p>2019 > € 210.000</p> <p>2020 > € 313.000</p> <p>2021 – 2024 > € 420.000</p>
Doelgroepen	Afstemming intern/extern	Capaciteit
<p>Extern: de initiatiefnemer van plannen in de fysieke leefomgeving, inwoners, bedrijven en instellingen.</p> <p>Intern: Medewerkers en bestuur betrokken bij de voorbereiding en besluitvorming van plannen die gevolgen hebben voor de leefomgeving</p>	<p>Diverse teams die een een rol hebben in het vergunningproces de voorbereiding daartoe, denk aan de teams OV, TZ, IBL, PRO, Beleid maar ook DOWR-i en ASK.</p> <ul style="list-style-type: none"> Extern met ketenpartners zoals Waterschap, Provincie, Omgevingsdienst en diverse adviesraden 	<ul style="list-style-type: none"> Voor 2019 3000 uur 2020 4500 uur teams OV, TZ, IBL en PRO De uren 2019-2020 omvatten de uren van een kennisgroep en projecttrekker. De uren voor 2020 is een inschatting. Eind 2019 is meer inzicht in de gevolgen voor de directe werkprocessen. 2121-2024 > 6000 uur teams OV, TZ, IBL en PRO
Resultaat	Bouwstenen	Communicatie
<ul style="list-style-type: none"> Tijdig (2021) aangepaste werkprocessen Werkafspraken met externe partners Vanzelfsprekende samenwerking in de keten 	<ul style="list-style-type: none"> Fase 1 2019 impactanalyse wetgeving 2019 voorstel aanpassen van en experimenteren met werkprocessen, werkafspraken etc. 2020 implementatieplan Fase 2 2019/2020: vanuit bewustwording en kennis vergaren van de omgevingswet input leveren en meedenken aan de gemeentelijke ambitie die zijn weerslag krijgt het Omgevingsplanen en -visie Fase 1 en 2: 2021 e.v. regelmatig evaluatie, bijstellen werkprocessen en afspraken en route uitzetten naar omgevingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> Regelmatig over voortgang medewerkers en andere (extern)betrokkenen geïnformeerd. Daarnaast zal indien de werkprocessen een andere vorm krijgen initiatiefnemers en/of belangenpartijen op een nog nader te bepalen wijze worden bijgepraat en meegenomen. <p>Rol raad</p> <ul style="list-style-type: none"> Kaderstellen Adviesrecht <p>Participatieladder</p> <ul style="list-style-type: none"> Informeren Rolbepalend ?!

Pijler 5 Anders werken en organiseren

Deze pijler is gericht op het gezamenlijk mogelijk maken van de wensen en eisen die nodig zijn voor de implementatie van de omgevingswet. Hoe organiseren we ons, gedragen we ons, nemen we alle externe en interne spelers mee om ervoor te zorgen dat we in gezamenlijkheid de Omgevingswet werkbaar maken. Centraal staat de vraag:

Hoe zorgen we ervoor dat iedereen de nieuwe manier van werken in de praktijk laat zien?

- Wat is de nieuwe manier van werken? Welk effect heeft het op processen en houding/gedrag?
- Hoe komen we daar en wat is er voor nodig om daar te komen?

DEELOPGAVE	WERKWIJZE	BEDRIJFSVOERING
Doel	Verantwoordelijkheid	Budget
Kennisontwikkeling en up to date houden van kennis bij alle partijen die werken met de instrumenten van de Omgevingswet	Projecttrekker: Ilse Heitling	€ 350.000,- (2018 <>2024)
Doelgroepen	Afstemming intern/extern	Capaciteit
- Raad en college - Management - Medewerkers	Diverse teams hebben een rol bij de uitvoering van deze deelopdracht	<ul style="list-style-type: none"> • Ntb
Resultaat	Bouwstenen	Communicatie / participatie
<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentebreed is in beeld wat er vanuit de Omgevingswet moet gebeuren en geven we sturing aan om daar te komen 	<ul style="list-style-type: none"> • Organieke kernteam • Kennisgroepen • Raad aan boord • Serious game • Casussen oefenen • Initiatiefnemer reist • Omgevingswet ruimte/gebied • Cyclus • Inhoudelijke leerlijn • Buddy 	<ul style="list-style-type: none"> • Intern • Afhankelijk van het vraagstuk

Pijler 6 Communicatie en Participatie

DEELOPGAVE	WERKWIJZE	BEDRIJFSVOERING
Doel	Verantwoordelijkheid	Budget
Gemeentebrede manier van participatie en communicatie voor de verschillende onderdelen van de Omgevingswet	zie onder Omgevingsvisie: Paul Koetsier en Marijn Calkhoven (vanaf januari 2019 tot n.t.b.; met inzet SIR); Omgevingsplan/ bp VR: Rick Keim Inzet team Advies, Support en Kennis op communicatie nader in te vullen	€ 330.000,- (2018 <>2024)
Doelgroepen	Afstemming intern/extern	Capaciteit
Extern: de (potentiele) initiatiefnemer van plannen in de fysieke leefomgeving, inwoners, bedrijven en instellingen. Intern: Medewerkers en bestuur betrokken bij de voorbereiding en besluitvorming van plannen die gevolgen hebben voor de leefomgeving	Extern: ketenpartners, (nieuwe) deelnemers (vervolg) Expeditie Deventer, Intern: diverse teams hebben een rol bij deze deelopgave: o.a. ASK, DOWR-i, BELEID, IBL, OV, TZ.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie Omgevingsvisie en -plan • 2019 = 800 uur • 2020 = 800 uur
Resultaat	Bouwstenen	Communicatie
Een participatietraject dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij voortduring betreft bij (actualisaties) omgevingsvisie en -plan van initiatief tot uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> • Basisstructuur communicatie • Online-platform • Participatiebijeenkomsten (per deelgebied/ thema) 	<ul style="list-style-type: none"> • Intern • Extern

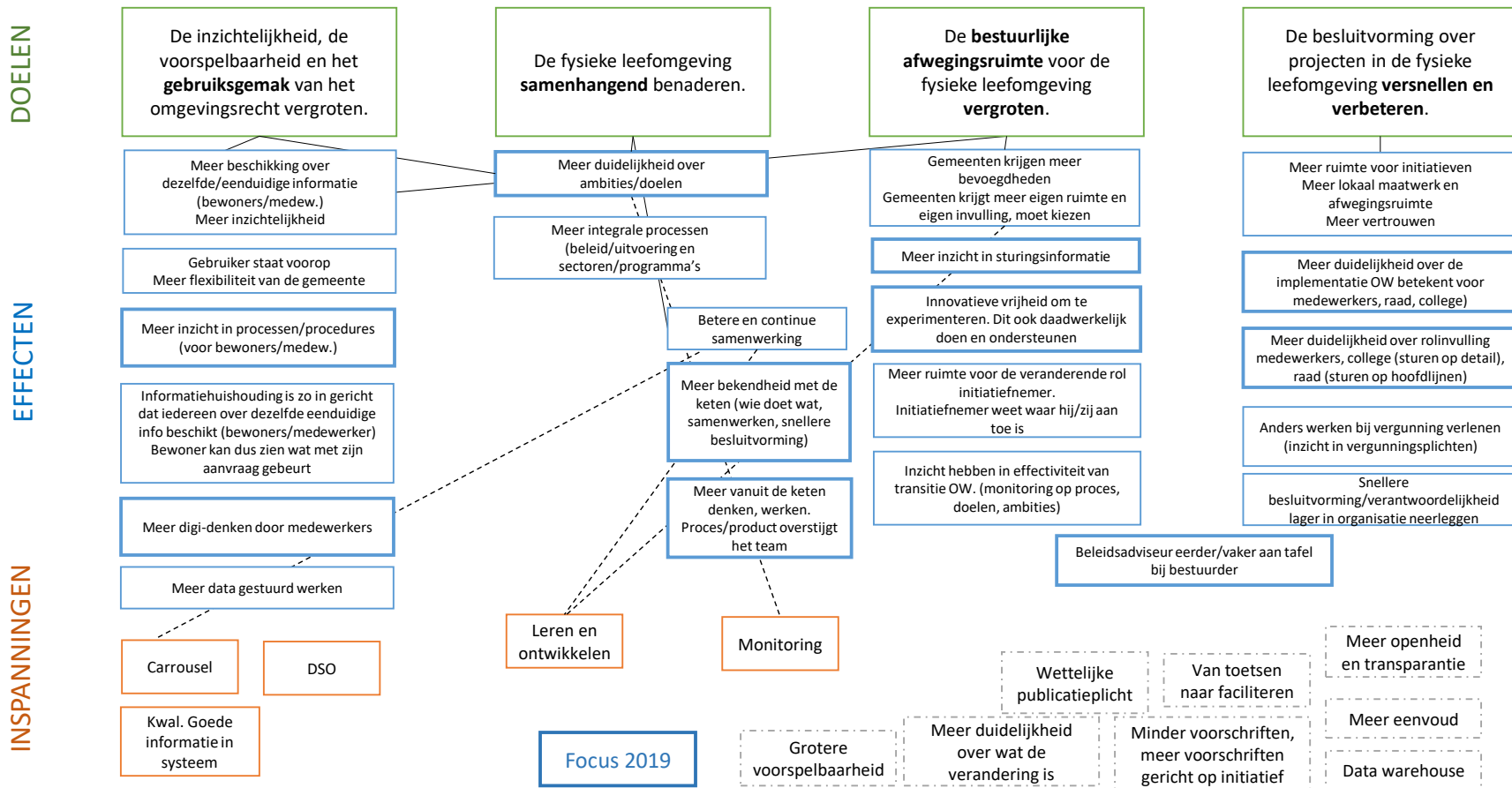

Pijler 7 Monitoren, evalueren en datagestuurd werken

DEELOPGAVE	WERKWIJZE	BEDRIJFSVOERING
Doel	Verantwoordelijkheid	Budget
Inzichtelijk maken of de verbeterdoelen van de Omgevingswet worden gerealiseerd. Dit wordt bereikt door: het ontwikkelen van een of meerdere monitoringsinstrumenten en evaluatiesystematiek en als noodzakelijke voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> - het beschikbaar stellen van informatie/ data via een datawarehouse en - de organisatie meer datagedreven te maken. 	Inge van der Velde-Hoogland (vanaf juli 2019) & Margreet Nuus (tot juli 2019) (Team ASK, vakgroep Kennis en Verkenning)	2019: €100.000 2020: €140.000 2021: €120.000 2022 t/m 2024. : €100.000
Doelgroepen	Afstemming intern/extern	Capaciteit
Intern: Medewerkers, raad en college Extern: de initiatiefnemer van plannen in de fysieke leefomgeving, inwoners, bedrijven, instellingen en ketenpartners.	Intern: diverse teams hebben een rol bij deze deelopgave: o.a. ASK, DOWR-i, BELEID, IBL, OV, TZ. Extern: eigenaren databronnen, ketenpartners	<ul style="list-style-type: none"> • 2019 = 760 uur • 2020 = 800 uur • 2021 t/m 2024 = 200 uur p/j
Resultaat	Bouwstenen	Communicatie
<ul style="list-style-type: none"> • Een leernetwerk (Deventer Data Academie) • Monitoringsinstrument(en) en evaluatiesystematiek voor het monitoren van verbeterdoelen van de omgevingswet • Een datawarehouse 	<ul style="list-style-type: none"> • Implementatieplan: het staat nog open wat er allemaal moet en kan worden gemonitord en geëvalueerd. In het implementatieplan wordt bepaald wat en wanneer wordt uitgewerkt. Mogelijkheden van reflexief monitoren worden daarbij ook onderzocht. Deze vorm van monitoring speelt in op onverwachte kansen en obstakels die transitieopgaves met zich meebrengen waardoor het lastig is vooraf monitoringsdoelen vast te stellen. • Businesscase datawarehouse • Bijeenkomsten Deventer Data Academie 	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig overleg met betrokken teams • Bekendheid geven aan de Deventer Data Academie

Bijlage 4: DIN (losse bijlage)

HOOFFDOEL: Implementatie van de Omgevingswet

Bijlage 5: Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden procesleider

Omschrijving context en taken

De ontwikkeling van de Omgevingsvisie is een rijdende trein waarin al veel geproduceerd is. De procesleider zorgt samen met de andere procesleiders, het organieke kernteam en de transitie manager ervoor dat dit proces vorm krijgt en voert de regie op de realisatie.

De procesleider werkt samen met collega's verder aan het activiteitenplan zoals deze jaarlijks wordt opgesteld door de kernteams. De procesleider zorgt binnen haar/zijn pijler voor de verbinding en afstemmingen bewaakt de inhoudelijk voortgang.

De procesleider is een regisseur die vanuit totaal overzicht weet te verbinden. De procesleider heeft ideeën hoe we op een innovatieve manier van een papieren versie naar een interactieve digitale omgevingsvisie gaan. De procesleider is de schakel tussen het transformatie kernteam en inhoudelijke werkgroepen (per pijler verschillend).

Verantwoordelijkheden

De procesleider is verantwoordelijk voor de afstemming en coördinatie van de binnen de pijler geformuleerde activiteiten.

De procesleider is verantwoordelijk voor de programmering en planning van activiteiten.

De procesleider is verantwoordelijk voor de geformuleerde output van het (jaarlijkse)activiteitenplan voor de aan haar/hem toegewezen activiteiten.

De procesleider is verantwoordelijk voor het bijhouden van de ontwikkelingen rondom de omgevingswet voor haar/zijn pijler.

Bevoegdheden

De procesleider is bevoegd punten te agenderen voor de kerngroepen.

De procesleider is bevoegd te regisseren op de activiteiten binnen haar/zijn pijler.

De procesleider is bevoegd voor de uitvoering van de goedgekeurde activiteiten afspraken te maken met teammanagers en programmamanagers over de inzet van mensen en middelen.

Nadrukkelijk wordt benoemd dat de procesleider geen lijnbevoegdheden en – verantwoordelijkheden overneemt van teammanagers en/of programmamanagers met betrekking tot activiteiten vanuit de staande organisatie.

Competenties

- Anticiperen,
- Beschouwen,
- Besluitvaardig,
- Daadkrachtig,
- Enthousiast,
- Organiseren
- Samenwerkingsgericht,
- Veelzijdig,
- Verbinden